

SON DAKİKA

ANA SAYFA

GÜNCEL

SİYASET

YEREL SEÇİM

EKONOMİ

DÜNYA

SPOR

KÜLTÜR-SANAT

BİLİM-
TEKNOLOJİ

MEDYA

KADIN - SAĞLIK

GEZİ - MEKAN

YURTTAN
HABERLER

GALERİLER

İSTANBUL

VİDEO HABER

YAZARLAR

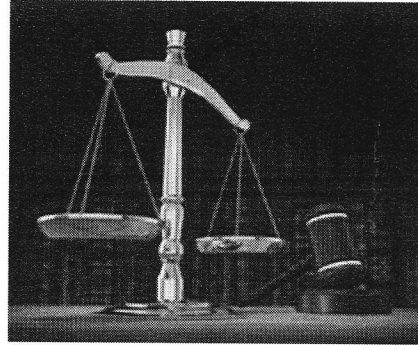
GÜNCEL

1 Ocak 2012

Hukuk bir gün herkese lazım

'2011'e bir isim koyun deseniz, hiç düşünmeden 'Operasyon ve İddianame Yılı' derim.'

Hukuk bir gün herkese lazım
GÜRKAN HACIR / AKŞAM

reklam

2011'e büyük operasyonlar, gözaltı furyaları, dalgalar ve uzun tutukluluklar damga vurdu. Savunmanın nasıl bir değer olduğunu anlamak için örnek hukukçu Mehmet Ali Sebük'ün hayatına bakmak yeterli olacak...

Adı Mehmet Ali Sebük... 1906'da Yugoslavya'da doğdu. Sonraki yıllarda ailecek göç ettikleri Kastamonu'ya yerleştiler. Kastamonu Lisesi'nin ardından Ankara Hukuk Fakültesi'ne girdi. Mezuniyeti sonrasında Paris Krimonoloji Enstitüsü ve Lyon Üniversitesi 'Ceza Bilimleri' bölümünde eğitim aldı.

Türkiye dönüşünde hakimlik savcılık sınavına girdi. Kazandı. 1930'da Afyon Cumhuriyet Savcısı oldu. Ardından Zonguldak'ta hakimlik, Kars'ta yine savcılık görevlerinde bulundu. 1936 yılında Trabzon'da ağır ceza reisliği yaptı. 1938'de Yargıtay Başsavcı vekilliğine getirildi. 1942'de Ordu Cumhuriyet Savcılığı görevinden istifa ederek İstanbul'a döndü. Artık serbest avukatlık yapacaktı.

DELİLLER UYGUN DEĞİLDİ

Asıl adını duyurması da bu dönemde oldu. Vatan Gazetesi'nin avukatlığını üstlendi. Ceza davalarının yanı sıra basın davalarına da bakmaya başladı. Takvimler 1950'yi gösteriyordu. Vatan Gazetesi Başyazarı Ahmet Emin Yalman 12 yıldır cezaevinde yatan şair Nazım Hikmet'in af durumunu gündeme getirdi. Bir yazı dizisi hazırladı. Kamuoyu vicdanında kimseyi ikna edemeyen bir suçtan

'Fırlamaya
hazır tay
gibiyim'

Haykırış ve
Dipten Gelen
Dalga

OKTAY BİNGÖL

Mustafa
Sarıgül
Vaka'sı

SERBEST KÜRSÜ

Atatürk Barış
Ödülü

NEŞE DOSTER

Suriye, Mısır
yani
Ortadoğu

HAYDAR AKSOY

Siyasetçi
sözü mü
mazot fiyatı
mı işi belirler desem?

BÜLENT SOYLAN

dolayı hapis yatan büyük şairin affedilmesini istiyordu. Davanın durumu hakkında gazetenin avukatı Mehmet Ali Sebük'ten görüş istedi. Sebük, dava dosyasını inceledi. Ona göre ortada adli bir cinayet vardı. Sadece 3. şahısların ifadelerine dayanılarak hazırlanmış bir iddianame ve hüküm vardı. Ne deliller ne de sanık ifadeleri böylesi bir ceza vermek için uygun değildi.

NAZIM'I SAVUNDU

Aslen sağ görüşlü olan Mehmet Ali Sebük'ün yaşamındaki kırılma noktası işte bu olay oldu. Savcılık döneminde yaşadığı olaylarında etkisiyle kendini hukuk cinayetlerine adadı. Ama önce 'solcu' Nazım Hikmet'in özgürlüğüne kavuşturması gerekiyordu.

Sebük, Nazım'a af sağlamak üzere Ankara'ya gitti. Ankara'daki zevatı etkilemek için çantasına Nazım'ın şiirlerini de koymayı ihmal etmemişti. Pelür kağıdına yazılı şiirlerin en üstünde 'Kuvay-ı Milliye Destanı' duruyordu.

İsmet Paşa'yı etkileyeceğini düşünüyordu. Önce Adalet Bakanı Fuat Sirmen'i sonra Nihat Erim'i ziyaret etti. Nazım ve arkadaşlarının haksız yere on yıldan beri hapis yattıklarını anlattı. 'Bu bir hukuk cinayetidir yapmayınız' dedi. Ve çantasından çıkardığı Nazım Hikmet'in Kuvay-ı Milliye Destanı şiirini okudu. Bakanlara dönüp sordu. 'Bunu yazan birisi orduyu isyana teşvik eder mi?'

Bakanlar etkilenmişlerdi ama elbette son söz İsmet Paşa'daydı. Mehmet Ali Sebük, Paşa'nın yanına çıkmadan Ankara'da gerekli resmi müracaatlarını da yapmaktan geri durmadı. İnfazın durdurulması için Yargıtay'a başvurdu.

AÇLIK GREVİNİ BİTİRDİ

Bütün bunlar olup biterken Bursa Cezaevi'ndeki Nazım ise açlık grevine başlamıştı. 5. gününü doldurduğu açlık grevinde revire kaldırılmıştı. Sebük, Nazım'a bir mektup yazdı ve açlık grevini bırakmasını istedi. Hukuksal yoldan bu haksızlığın önüne geçeceğini söyledi. Nazım açlık grevini bıraktı.

Ama Sebük'ün umduğu olmadı. İsmet Paşa Sebük'ü dinlemekle yetindi. Yasal olarak elinde bir şey olmadığını söyledi. Ülke zaten bir seçime gidiyordu. Sebük Ankara'dan dönerken Nazım'ın hakkını alamamıştı ama güçlü bir kamuoyu yaratmayı başarmıştı.

Artık tek çare seçimleri beklemektir. Seçimler Demokrat Parti'nin zaferiyle sonuçlandı. Mehmet Ali Bey'e göre adaletsiz yargılamaların en büyük merhemi olan "af" çıkmakta gecikmedi. Demokrat Parti iktidarının ilk yılında çıkardığı afa Nazım Hikmet özgürlüğüne kavuştu. Mehmet Ali Sebük bu mücadelesini kitaplaştırdı. Sadece bu kitapla da sınırlı kalmadı. 'Af Bir Zarurettir', 'Memleket Krimonolojisi' 'Krimonoloji' 'Korkunç Adli Hata ve Nazım Hikmet'in Özgürlük Savaşı' adlı kitapları da yazdı.

Mehmet Ali Sebük, tüm meslek hayatı boyunca insan hakları mücadelesini bırakmadı. 1954 yılında DP'den İzmir milletvekili seçildi. Haksız tutuklamalara ilişkin onlarca soru önergesi ve teklif verdi. 'Haksız Tevkifatlara Tazminat' yasasını o hazırladı. Yani bugün haksız yere hapse girenlerin açtıkları tazminat davası Mehmet Ali Bey'in sayesinde.

Çünkü Sebük'e göre 'Adalet demek insan sevgisi ve şefkat demek'ti.

1980 yılı 12 Eylül'ün de ise onu bir sürpriz bekliyordu. Türkiye Yazarlar Sendikası'nın bir gecesinde Nazım hakkında yaptığı bir konuşmadan ötürü bu kez sanık sandalyesine oturtuldu. İstanbul Baro Başkanı Orhan Apaydın'la birlikte yargılanıyordu.

Türkiye Yazarlar Sendikası yönetiminde bulunmuş (aralarında İstanbul Baro Başkanı Orhan Apaydın'ın da yer aldığı) 17 yazar , Mehmet Ali Sebük ile birlikte yargılanıyordu.

Yargı sisteminin tuhafliklarını o da ilk kez sanık sandalyesinden görmeye başladı. Hakim kimlik tespitinden sonra sordu: Okuma-yazmanız var mı?

Sebük ve Apaydın birlikte ayağa fırladılar. 'Siz ne demek istiyorsunuz sayın yargıç!'

Hakim oldukça sakindi: 'Sinirlenmeyin efendim, bu yasal bir zorunluluktur, bunu usta hukukçular olan ikiniz de bilmelisiniz'

AYDINLARLA YARGILANIYOR

Aslında soru biçimi hiç de yasal bir zorunluluk değildi. Orhan Apaydın da, Mehmet Ali Sebük de bunu sert bir biçimde dile getirdiler. Yazar sorgulamalarında teamülen yazara okuduğu son okul sorulurdu. Hakim aklınca onları aşağılamak istemişti.

Hayatını hukukun üstünlüğüne vermiş bir hukuk adamı bu yargılamadan incinse de aslında biraz hoşnuttu. 'Türkiye'nin en büyük aydınlarıyla aynı davadan yargılanıyorum' diye seviniyordu. Aziz Nesin, Adnan Özyalçın, Kemal Sülker, Demirtaş Ceyhun, Asım Bezirci, Vedat Türkali'ye kadar onlarca aydınla birlikte sanık sandalyesindeydi.

Ancak yaşı ilerlemişti. Sağlık sorunları vardı ve yurtdışına çıkması gerekiyordu. Ancak yargılandığı için izin alması kolay değildi. İzin vermiyorlardı.

GÖRÜŞÜNE KATILMASA DA SAVUNMAK İSTEDİ

İşte tam bu günlerde Türkiye bir başka olayla sarsıldı.

7 Ağustos 1982 günü Zurab Sarkisyan ve Levon Ekmekçiyan Ankara Esenboğa havalimanına bir saldırı düzenlediler. Eylemlerinin adı 'Erzurum Operasyonu'ydu. Asıl hedefleri askeri havaalanına gidecek olan Başbakan Bülend Ulusu'ya bir saldırı düzenlemektir. Ancak yanlış istihbarat sonucunda Ulusu'ya ulaşamayınca Esenboğa'ya yöneldiler. Başbakan'ı orada vuracaklardı. Ancak Asala militanları havalimanına girince fark edildiler. Ve silahlarını ateşlemeye başladılar. Ortalık kan gölüne döndü. 8 ölü 80'e yakın yaralı vardı. Saldırganlardan Zurab Sarkisyan orada yaşamını yitirdi. Levon Ekmekçiyan ise yaralı olarak yakalandı.

MAMAK'TAKİ HÜCREDE

Ekmekçiyan Lübnanlıydı. Babası Hacj Ekmekçiyan İskenderun'dan sürgün edilmiş bir Ermeni ailesinin çocuğuydu. Annesi Efimya ise Adana'dan Beyrut'a göç etmişti. Babası birçok hemşerisi gibi

kebabçılık yapıyordu.

Levon, Mamak'ta hücreye atıldı. Toplumdan ve diğer siyasi tutuklulardan tamamen tecrit edilmiş haldeydi. Ne patrikhane ne Ermeniler ne de ailesi ona sahip çıkmamıştı. Ankara'nın orta yerinde onlarca masum kişiyi öldürmüş bir Ermeni 'terörist'ti o... 12 Eylül'ün karanlık günlerini de hesaba katacak olursanız Levon Ekmekçiyan'ın nasıl yalıtıldığını daha iyi anlarsınız.

Barodan avukat isteyip istemediği soruldu. 'İstemiyorum, gerek yok' dedi. İtirafına başlamıştı. ASALA'nın iç yapısı hakkında bilgiler veriyordu. Sorgusuna giren isim bizzat MİT'çi Erkan Gürvit'ti. Üç ay süren sorgulamalarındaki itiraflarının kendisini kurtaracağını zannediordu. Ama öyle olmadı.

Levon Ekmekçiyan 7 Eylül 1982 günü 3. Nolu Sıkıyönetim Mahkemesi'nde yapılan ilk celsede idama mahkum edildi.

İşte tam bugünlerde ortaya yine Mehmet Ali Sebük çıktı. Sebük'e göre her ne kadar ağır suç işlemiş olursa olsun ve her ne kadar hakkındaki deliller su götürmez bir şekilde orta yerde bulunsun bir sanık tek celse de idama mahkum edilemezdi. Dahası avukatı olmadan hiç kimse hakkında idam cezası verilemezdi. Sebük, Ankara Barosu Başkanı Muammer Aksoy'a dilekçeyle başvurdu. 'Ekmekçiyan'a avukat tayin edin' dedi. 'Ben mesleği bıraktım ama özel izin verirsiniz savunmak isterim' diye ekledi. Muammer Aksoy ise çaresizdi. 'Sanık avukat istemiyor, yapabileceğim bir şey yok' diye cevap verdi.

Mehmet Ali Sebük pes etmedi. Sıkıyönetim Savcılığı'na başvurdu. 'Avukatsız sanığa idam verilemez' dedi. Yaşı ve sağlık sorunlarına aldirmaksızın bu haksız uygulamanın önüne geçmek istedi.

Sıkıyönetim savcılığı, Sebük'ü dikkate almadı. Sebük konuyu Avrupa'ya taşıdı. Yüksek mahkemelerden görüş aldı. Uluslararası Adalet Divanı'nın konuyu incelemesini istedi.

SES DUYULMAYAN YILLAR

Ama Türkiye o yıllarda bu sesleri duyacak halde değildi.

Ellerinde bir 'komünist ve canı' Ermeni vardı. Onu asacaklardı. Nitekim öyle oldu. Levon Ekmekçiyan 28 Ocak 1983 günü idam edildi. Cellat,Çingene Hüseyin, yağlı ilmeği boynuna geçirdi. Dini görevli gelmedi. Cenazesi Cebeci Asri Mezarlığı'na gömüldü.

Evet işte... Bir hukuk adamının onurlu mücadelesi böyle... Hiç inanmadığı görüşlerine asla katılmadığı, toplumdan yalıtılmış ve kamuoyu vicdanında çoktan idam edilmiş bir sanık bile olsa onu hakkını savunmanın hukukun evrensel kuralı olduğunu bize en iyi Mehmet Ali Sebük anlatıyor.

Onun hayatı bize her şeyin telafisinin olacağını ama haksız tutuklamaların ve hukuk cinayetlerinin olamayacağını gösteriyor.

Ve ne olursa olsun hukukun üstünlüğüne inanmamız gerektiğini...

Nur içinde yat Mehmet Ali Sebük!

Savunma en yüce değer

Bana 2011'e bir isim koyun deseniz, hiç düşünmeden 'Operasyon ve İddianame Yılı' derim. Cumhuriyet tarihimizin belki de en büyük, en sansasyonel davaları aynı yıla sıkıştı. Ergenekon, KCK, OdaTv, Şike, Balyoz... Hal böyle olunca da hemen her gün bir büyük davanın müdafileri, bilirkişileri ekranlarımızı süsledi. Ergenekon hakimi Köksal Şengün, şike soruşturmasını eğlenceli bir hale getiren Avukat Faik Işık'tan, KCK davasının sanığı olan avukatlara kadar onlarca hukukçu gündem yıldızımız oldular. Her akşam onları konuştuk, olan biteni anlamaya çalıştık.

Bütün bu hukuk savaşları içerisinde en çok tartışılan konu ise 'uzun tutuklamalar ve haksız yere verildiği iddia edilen hapis kararları' oldu. Telafisi mümkün olmayan bir ceza olan hapis kararları acaba doğru muydu? Ya da daha da ileri gidelim tutuklanan bir zanlı ya sonra beraat ederse... Bunun özrü olur mu?

Bakın size bir hukuk abidemizi anlatayım. Büyük bir ceza avukatımızın mücadeleye dolu yaşam öyküsünü... 'Savunma'nın nasıl yüce bir değer olduğunu hep beraber görelim.

PAYLAŞ |

g+1 0

Tweetle 5

Tavsiye Et Paylaş 2

şakir

1 Ocak 2012 12:13

inşallah onlara da hukuk çok yakında lazım olacak ama iş işden geçmiş olacak.....

GÜNCEL KATEGORİSİNDEKİ DİĞER HABERLERİMİZ

- Bursa'da ODTÜ'ye destek eylemi
- Çanakkale'de 29 Ekim coşkusu
- Muş Cezaevi'nde isyan çıktı
- Devletin zirvesinde yine torpil
- İzmir'de 'M. Kemal' isyanı
- Ziraat Bankası'nda T.C. eylemi
- Adıyaman'da orman yangını
- İzmit'te Cumhuriyet yürüyüşü
- Suriye sınırında bir ölüm daha!
- CHP çelengine polis müdahalesi
- Bakan Avcı hocaları uyuttu
- Törende skandal tartışma **V**
- Tören alanında davetsiz misafir
- Başbuğ'dan 29 Ekim mesajı
- Atatürk büstü tahrip edildi
- İşte o anlaşılan maddeler
- Yandaşa dokunma muhalifi sür

Anasayfa

Tüm Meclislerde Arama

Anabasklıklar

Tüm Meclislerde Pdf Erişimi

İstatistikler

E-Posta

No Ana Başlık

Özet Bilgi

Kullanıcı için notlar

Cilt

Birleşim Sayfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ -- 10. Dönem

1 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan 6123 sayılı Kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkındaki Kanun münasebetiyle

1

16

393:394

2 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Devlet Memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (A) işaretli cetvelin Emniyet Umum Müdürlüğü kısmına bâzı kadroların ilâvesi hakkındaki Kanun münasebetiyle

3

19

169:170

3 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Yerli bir ceza kanunu lâyihasının hazırlanıp hazırlanmayacağına dair suali münasebetiyle

4

27

79

4 Teklifler

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Ve 21 Arkadaşı Dumlupınar Denizaltı Gemisinde şehit düşenlerin aileleri lehine hükmolunacak tazminatların rüçhanlı olduğuna dair (2/98)

5

36

15

5 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Adliye Vekâleti 1955 yılı bütçesi münasebetiyle

5

46

473

6 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Dahiliye Vekâleti 1955 yılı bütçesi münasebetiyle

5

46

536:537 562

7 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Milli Müdafaa Vekâleti 1955 yılı bütçesi münasebetiyle

5

46

519

Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : 5680 sayılı Basın Kanununun 33. maddesinin tadiline dair olan Kanun münasebetiyle

6

67

468 489

9 Teklifler

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Suçlu olmadığı halde tevkif edilenlere tazminat verilmesi hakkında (2/133)

7

70

4

10 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Gayrimenkul kiralari hakkındaki Kanun münasebetiyle

7

72

113 271:272 288
294 314

11 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : İstanbul, İzmir ve Ankara vilâyetlerinde Örfî İdarenin ilanına dair Başvekâlet tezkeresi münasebetiyle

7

80

690

12 Takrirler (önergeler)

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Suçlu olmadığı halde tevkif edilenlere tazminat verilmesi hakkındaki kanun teklifinin geriverilmesine dair (4/204)

11

69

485

13 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Milli Korunma Kanununun bâzı maddelerinin tadiline dair Kanun münasebetiyle

12

72

70

14 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Gazianeb Mebusu Salâhattin Ünlü hakkında yapılmak istenen takibat ve muhakemenin devre sonuna bırakılmasına dair Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası münasebetiyle

13

84

38

15 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Kars Mebusu İbrahim Us'un, teşrii masuniyetinin kaldırılmasına dair Başvekâlet tezkeresi ve Teşkilâtı Esasiye ve Adliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası münasebetiyle

13

84

34

16 Söz Alanlar

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Askerî Temyiz Mahkemesi Reisi, müddeiumumi ve azalan ile askerî adlî hâkimlere tahsisat verilmesi hakkındaki Kanun münasebetiyle

13

86

109:110

17 Teklifler

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Ve Üç Arkadaşı Tapu kayıtlarında yazılı miktar fazlalıklarıyla imar ve ihya mevzuuna giren gayri menkullerin tesbit ve zilyedleri adına tescilleri hakkında (2/433)

17

35

59

18 Takrirler (önergeler)

MEHMET ALİ SEBÜK (İZMİR) : Ve 33 Arkadaşı Dumlupınar Denizaltı gemisinde şehit düşenlerin aileleri lehine hükmolunacak tazminatların rüçhanlı olduğuna dair kanun tekliflerinin geriverilmesi hakkında (4/288)

19

64

5:6

- Müdahalede ağır yaralılar var
- ODTÜ'ye çıkartma yapmışlar!
- Adliye önünde engelliye de gaz
- Özel'den 29 Ekim mesajı
- İlkey Sezer'den açıklama
- 'Bir gece bizi kurřuna dizdiler'
- 'Türkiye'de yargı bitmiřtir'
- Açık lise sınavında kriz!